

EMPL juhatuse koosolek

Eesti Maaülikool, Metsamaja

13.09.2023, 14.00-16.00

Osales 11 juhatuse liiget:

Ando Jukk, Ivar Dembovski, Jüri Külvik, Lauri Raid, Linnar Pärn, Mait Kaup, Martti Kork, Rain Pärn, Tõnu Saaber, Jaano Haidla, Gert Rahnel.

Tegevmeeskond: Henrik Välja, Kerli Alliksaar, Jaan Lindmäe, Helena Täär, Pille Meier, Kadri Lainas

PÄEVAKORD:

1. JUHATUSE TÖÖKORRALDUS
2. TÖÖANDJATE KESKLIIDU VOLIKOGU KANDIDAADI SEADMINE
3. KOMMUNIKATSIOONITEGEVUSTE ÜLEVAADE
4. SEADUSLOOME TEGEVUSTE ÜLEVAADE
5. INFOD
6. EELARVE TULEM

1. Infod

- Toimus puitehituse arengustrateegia ja keskkonnamaja ehitamise arutelu Riigikogu keskkonnakomisjonis
- Toimus Riigikogu töötleva tööstuse toetusrühma kohtumine. Riigikogu liikmeid väga palju ei olnud. Kandev idee mida esitasid kõik erialaliidud – Eesti tööstuse konkurentsivõimega on halvasti, keegi siia väga investeringuid teha ei taha. Riigikogu töörühmad kahjuks ei oma oliulist mõju.
- Toimus Saksa-Balti kaubanduskojas Saksamaa turu edendamise ümarlaud. Esitasime sektori vaate, peamiseid võimalusi näeme koos puitmajatootjatega tehasealise renoveerimise turundamisel.
- Luua metsanduskooli 75 juubel – Ettepanek on eraldada EMPL eelarvest mõnituhat eurot kingituse tegemiseks Luuale. Tegevmeeskonna ettepanek kinkida Luuale midagi praktilist, näiteks mõne õpperuumi tingimuste parandamine. Luua sõnul on neil puudus saalis eraldusseintest mida võiks teha vineerist. EMPL ettepanekuna lisaksime nende külge ka näituse sektori toodete ja võimaluste kohta.
 - Juhatus on nõus Luua metsanduskooli juubelikingituseks raha eraldamisega
- Puuinfo tegevused on käima lükatud (konverents, konkurss, õppereis)
- Toimus TAIE töörühma kohtume Maaülikooli rektoriga, lõime otsekontakti, edasised tegevused jäid hilisemaks kokku leppimiseks.
- 6 september toimus Põhja- ja Baltimaade metsatööstusliitude kohtumine EU parlamendisaadikutega. Andsime edasi sektori ühised sõnumid ja palusime neile tagasisidet. Saadikute soovitus rohkem teha koostööd keskkonnaorganisatsioonidega ja leida ühisosa. Järgmise komisjoni perioodi peamiste teemadena arvatakse roheleppe jätkumist, kliima kõrval saab rohkem tähelepanu ka elurikkus. Samas on kõikidel plaanidel julgeoleku, EU vastupidavuse/hakkamasaamise (*resilience*) ja majandusliku konkurentsivõime tahk juures, millega peab senisest enam arvestama.

- Valmistume kutseandja konkursiks oktoobris, et jätkata metsanduse valdkonna kutseandjana.
- Keskkonnaagentuur on käivitanud reaalamajanduse projekti raames (MKM) operatiivse raieinfo projekti.

1) Projekti eesmärk on hakata koguma operatiivset raieinfot. Keskkonnaagentuuri on võtnud initsiatiivi teemas, mille järgi on tugev poliitiline tellimus. Kuna Keskkonnaagentuur tunneb teemat proovida proaktiivselt selle ära lahendada enne, kui poliitikud teemaga tegelema hakkavad. Esimene kohtumine on toimunud, liitu esindab Henrik. Vaadatakse e-veoselehe andmete poole. Mingil kujul e-veoselehe andmetest tulevat statistikat on mõistlik presenteerida aga sellega on palju ohte valesti tõlgendamiseks. Me otseselt ka ei soovi, et e-veoselehte põhjal saaks kergelt raiemahtu järeldada. Hetkel raiemahu andmed avaldatakse u pooleteise aastase viitega, on mõisteta ootus saada sellist andmestikku kiiremini.

Lauri: Millises nihkes on veoselehe kuupäev raie kuupäevaga? Mida tahetakse saavutada?

Jaano: Üks info tõe keskus. Täna Keskkonnaagentuuri numbritega manipuleeritakse. Kui need numbrid tuleks tõekeskusena, oleks neid väga raske ümber lükata. Kui oleme kontrollitult avatud on see parem kui olla kontrollimatult suletud.

Ivar: 1. jaanuarist 2025 on iga ümarpuu tooja panema kirja kust see tuli ja siis saab puu koodi, mis peab hakkama selle puuga kaasa käima.

Ando: tänane raiemaht ja arvestuslik mädanemine on suurusjärgus üsna võrdsed. Mida ja kuidas me kuvada tahame on praegu meie kätes.

Kadri: kõigepealt peame taastama usalduse andmete vastu .

Miinused tuleb kaardistada.

Veoselehe andmete avalikustamist tuleb arutada.

2. Juhatuse edasine töökorraldus.

Juhatuse esimehe valimine, juhatuse kooskäimise kord.

Lauri: kokkuleppena võiks valitav juhatuse esimees olla 3ks aastaks.

Ivar: esimehe kandidaadiks pakun Jaano.

Jaano: olen aastaid juhatuses olnud ja justkui juhatuse töö ja tegemistega kursis. Kahtlen just ajalise ressursi osas. Täna on ümberringi sellised ajad kus puidutööstus kui selline on suure surve all. Mitte ainult enam poliitilise vaid ka majandusliku surve all. Juhatuse esimees peab rohkem pingutama ja tegema tööd, olema „influencer“. Olen nõus kandideerima.

Ivar: ettepanekuid veel kandidaatide osas?

Rohkem kandidaate ei esitada.

Hääletus:

Valida juhatuse esimeheks Jaano Haidla

Poolt 11, erapooletu 0, vastu 0

Otsus: Juhatuse esimeheks valitud Jaano Haidla

Ando: suurepärane, et Akkadianiga kokku saime, väga hea töö on seni tehtud.

Jaano: olen aasta eemal olnud ja püüdnud näha, mida tavaline liidu liige EMPL-lt saab. Tõde on, et palju lähebki mööda. Eemalolemise tulemusena peaks ehk mõtlema, mis on tänased tulipunktid, millega eelkõige tuleks tegelema hakata. Fookust tuleks ehk sättida.

Juhatuse kohtumised jätkuvad iga kuu teine kolmapäev.

Oktoobri juhatuse koosoleku toimumise kellaaeg muutub.

Oktoobri juhatuse koosolek toimub: 11.10.2023, kell 15.00 – 17.00 veebis ja EMPL kontoris

3. Tööandjate keskliidu volikogu kandidaadi seadmine

Mati Polli oli esindaja, kuid kuna Mati Polli läks juhatusest välja, siis arvestati ta ka sealt välja. Nüüd on võimalus uus esindaja sinna esitada.

Juhatuse ettepanek esitada Lauri Raid. Raul ja Jüri oleks samuti väga tugevad esindajad. Koormuse ja panuse mõttes Jüri on valmis olema.

Hääletusele

Kinnitada esindajaks Jüri

Poolt: 11 erapooletu: 0 vastu 0

Otsus esitada kandidaadiks Jüri Külvik

4. Kommunikatsioonitegevuste ülevaade

Kuidas olla tõhusamad kui oleme seni olnud.

Oleme paremas positsioonis kui 5 aastat tagasi, kuid mitte päris selline nagu võiks.

- Rõhk töö kogukondadega. Peame hakkama oma töötajaid ja lähikondseid harima metsa teemal.
- Sõnumid selgemaks
- Oleme datapõhisemad
- Liiguma PR-st rohkem reklaami
- Ainult kommunikatsioonist ei piisa, meil on tegevusi ka vaja.

Töö kogukondadega liigub edasi. Aitäh kõigile, kes kaasa panustavad.

Esimene infomaterjal on trükitud ja juhatuse liikmed said kaasa. Trükime juurde, et ettevõttes saaksid rohkem jagada.

Olemas Presentatsiooni põhi KOV-dega kohtumiseks. Samuti olemas one-pager KOVide ja teiste otsustajatega kohtumiseks.

Jaano: kord kvartalis võiksid toimuda KOV-dega infotunnid. Kord ühes- kord teises ettevõttes ja KOV võiks olla justkui huvitatud osapool. Kui see toimuks tööstus keskkonnas, usun, et sõnum on hulga tugevam. Kui igast maakonna KOV-st tuleks info üles, oleks hea.

Lauri: fookus nende KOV-idega, kes ei tule kaasa.

Kadri: tuleb tegeleda siiski ka nendega, kes juba on kaasa tulnud.

Mis KOV-ides ettevõtted asuvad? Uuendame tabelit.

Edasised tegevused:

- Toota sõnumid ekraanidele – enamikes tööstustes on ekraanid olemas ja saaks hakata lihtsamaid sõnumeid esitama.
- Kord kvartalis infoleht – infot on nii palju. Pigem suunatud kontorile. Füüsilisel kujul infolehed aitaks parandada vastuvõtlikust.
- Koomiks olulisemate sõnumitega – sõnumid peavad olema lihtsalt hoomatavad
- Taustamaterjalid KOV

Kommunikatsiooni töögrupp: sõnumid selgeks.

Päris hästi on läinud töö käima. RMK-s on väga tugev kommunikatsioonimeeskond ja oleme nendega tihedas koostöös.

Jooksvalt koordineerime tegevusi ja sõnumitega liigume testversiooni.

Tegime suvel 15 intervjuud inimestega.

Olulisemad leiud:

- Sektori kohta tehakse järeldusi selle põhjal, mida silm näeb ja kõrv kuuleb.
- Eraldi andmeid või statistikat ei otsita. Pigem ka ei usaldata
- Valdav tunnetus on segadus. Kuidas saab olla, et samade andmete põhjal ei suuda teadlased kokku leppida, mis seis meie metsaga on.
- Seisukohad ei ole alati loogilised
- Usaldatakse metsas toimetavaid inimesi. Teadlaseid usaldatakse vähem, kuna ka nendel võib olla oma agentsus.
- Ei teata, mida Eesti puidust tehakse. Tunne, et peamiselt palk läheb ekspordiks ja me ei loo puidule Eestis piisavalt väärtust.

Ando: koolid ja toolid projekt.

Ivar: lihtne lugu ja pildid juurde, et mida Eestis puidust tehakse. Noored räägivad noortele.

Mait: ettevõtete sotsiaalmeedia kanalitele peaksid tähelepanu pöörama kõik ettevõtted. Professionaalne töö peaks see olema. Meie oma toodete lugude lahti rääkimine kiires ja mõjusas vormis.

Kadri Ahhaa oleks hea võimalus näitusele.

Helena: Puitarhitektuuri konverentsi toimumise ajal Kultuurikatlasse oleks võimalus ettevõtetel tuua näidiseid, tooteid jm.

EMPL sõnumid:

Hoiame metsa: väärindame puitu Eestis parimal moel. Oleme eesti majanduse tugisammas. Looime töökohti maal. Teeme puidust ägedaid maju ja tooteid.

Kuidas jagada liidu liikmetega infot, et millised tegevused on liidu tegevuse tulemusena ära hoitud?

Videokoosolekuid teha regulaarsemalt?

Ivar: kaks korda aastas üldkogude vahel teha infotund veebis

Jaano: Podcasti formaat?!

Mõtleme edasi Podcasti teemaga.

Metsarahvapäev

26 kajastust ilmunud ja 20 veel kokkuleppena tulemas. Sotsiaalmeedia oleme saanud toimima.

Mis avalikkust häirib? Suur hulk teemasid on ,mida EMPL ei saa midagi otseselt teha

- 1) Tunne, et me raiume rohkem kui loodus taastuda suudab (metsamehed)
- 2) Suured ja koledad raielangid (RMK, Erametsaliit)
- 3) Rikutud metsateed (Metsaselts, hea metsanduse tava)
- 4) Kährikud (Riiklikud regulatsioonid)
- 5) Ebapiisav väärindamine (EMPL)
- 6) Kompromissitus (me teeme juba kõike õigesti ja parimal viisil)

EMPLi visioon: Töötame selle nimel, et iga metsast võetud puu looks parimal viisil väärtust inimestele ja keskkonnale

EMPL-i võimuses on näidata, et väärindame parimal moel

Analüüsime e-veose lehe infot ning edastame selle kohta regulaarset infot otsutajatele ja avalikkusele.

Eesmärgiks on regulaarse statistilise ülevaate abil luua kindlust, et iga puu liigub parimasse väärindamise ahelasse

5. Seadusloome tegevuste ülevaade

1. RIIGILÕIVUSEADUSE JA METSASEADUSE MUUTMISE EELNÕU

EMPLi seisukoht esitati Rahandusminile EMPLi poolt ja ühine seisukoht koos Erametsaliidu ning põllumeeste liitudega

1.1. EMPL on kategooriliselt vastu kompleks- ja keskkonnalubade riigilõivu suurendamisele eelnõus toodud ulatuses. Riigilõivu seaduse muudatuste eelnõu kehtima hakkamise järgselt kerkiks tööstusettevõtetele praegune 1470 eur riigilõiv komplekslubade menetlemisel maksimaalselt kuni 19 720 euron.

1.2. EMPL vaidleb vastu ka riigilõivuseaduse täiendamine paragrahviga § 135¹, mille kohaselt maksustatakse riigilõivuga metsateatise läbivaatamine. Valdavalt analüüsib metsateatist arvutisüsteem, mistõttu oleks põhjendatud küsida riigilõivu metsaregistrisse sissepääsu eest ainult kolmandatelt isikutelt. Kui riigilõiv ikkagi kehtestatakse metsateatise läbivaatamisele siis igal juhul on põhjendamatult riigilõivuga maksustada järgmised tegevused:

- Metsakahjustustest teavitamine
- Korduvisitatud metsateatiste maksustamine riigilõivuga
- Metsateatise muutmine
- Sanitaarraiate läbiviimine

2. „Eesti riiklik energia- ja kliimakava aastani 2030“ (REKK 2023)

REKK 2030 ajakohastatud versiooni kavand on koostatud alates aastast 2019 muutunud riiklike eesmärkidega seotud õigusaktide, arengudokumentide, prognooside ja uuringute alusel, esitamiseks Euroopa Komisjonile hiljemalt 30.06.2023, kuid esitati Euroopa Komisjonile 10.08.2023. REKK 2030 ajakohastatud versioon tuleb esitada Euroopa Komisjonile 30.06.2024. Sellel tuleb käsi pulsil hoida.

Metsandust ja maakasutust käsitlev osa seisuga 10.08.2023

2.1. Metsade juurdekasvu ja süsiniku sidumise võimet suurendatakse tootliku ja kestliku metsamajandamisega ning pikas perspektiivis säilitatakse metsade süsinikuvaru.

2.2. Järjepidevalt edendatakse puidukasutust ning suurendatakse süsinikuvaru puittoodetes ja ehitistes, asendades sel viisil taastumatute loodusressursside kasutamist.

2.3. Soodustatakse senise metsamaa pindala säilimist ning teistes maakasutuse kategooriates eelistatakse süsiniku sidumise suurendamise ja heite vähendamise võtteid.

2.4. Metsanduse ja maakasutuse sektoris eelistatakse teadus-, arendus- ja innovatsioonisuundi, mis aitavad suurendada süsiniku sidumist ning leida alternatiivseid puidukasutusviise

3. EMPLI sisend energiamajanduse arengukavale (ENMAK).

EMPL tegi kliimaministeeriumile ettepaneku muuta riikliku energiamajanduse arengukava laiendada ka CO₂ emissioonidest oluliselt mõjutatud teiste Eesti piirkondade tööstustele, mis ei asu ainult Ida-Virumaal ja mis asendavad maagaasi tarbimise tööstuses biomassi jäätmetel põhineva kütusega. Ettepanek lisati täienduste tabelisse. ENMAK KSH aruande tutvustus toimub 21. septembril (Maves AS)

4. Kliimaseaduse raamistiku tutvustamine toimub 19. septembril Eesti Rooma Klubis

5. EUDR

Määrus: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX%3A32023R1115>

EUR-Lex: Jõustumise kuupäev: **29.06.2023** (kohaldamise alguskuupäev **30. detsember 2024**)

Kõikidele EL-i riikidele **otsekohalduv määrus** kehtestab nõuded muuhulgas **puidu ja puittoodete turule laskmise, turul kättesaadavaks tegemise ja eksportimise kohta**, mis on lubatud vaid juhul, kui on täidetud **kõik järgmised tingimused**:

1. **need on raadamisvabad;**
2. **nende tootmisel on järgitud tootjariigi asjakohaseid õigusakte;**
3. **need on hõlmatud hoolsuskohustuse täitmise deklaratsiooniga.**

Hoolsuskohustuse täitmise deklaratsiooni peab Komisjoni koostatud infosüsteemis (Art 33) koostama puidu esimene turule viija (deklaratsioonis esitatav teave on loetletud määruse lisas II).

Puidu esimene turule viija annab puitu müües kaasa hoolsuskohustuse täitmise deklaratsiooni viitenumbri, mis peab tarneahelas liikuma kuni lõpptarbijani.

Jaano: Kas me saame seda muuta?

Ei

Jaano: Kas me saame seda lihtsaks teha.

Jah.

Jaano: Siis tuleb sellega tegeleda.

Koosolekut juhatas

Henrik Välja

Protokollis

Kerli Alliksaar